

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program „MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU” na okres 2007–2013

(2005/C 71/09)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program „MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU” na okres 2007–2013; COM(2004) 471 końcowy– 2004/0152 (COD);

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z dn. 14 lipca 2004 r. o zasięgnięciu w tej sprawie opinii Komitetu Regionów, na podstawie art. 265 oraz art. 149 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając decyzję swojego Przewodniczącego z dn. 27 stycznia 2004 r. o powierzeniu Komisji ds. Kultury i Edukacji prac na przygotowaniu opinii w tej sprawie;

uwzględniając własną opinię w sprawie dokumentu roboczego Komisji Europejskiej, zatytułowanego O europejski wolontariat dla młodzieży (CdR 191/1996 fin) ⁽¹⁾;

uwzględniając własną opinię w sprawie wspólnotowego programu działania w dziedzinie europejskiego wolontariatu dla młodzieży ⁽²⁾ (CdR 86/1997 fin);

uwzględniając własną opinię dotyczącą propozycji decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia drugiego etapu wspólnotowego programu działania w dziedzinie edukacji - SOCRATES; propozycji decyzji Rady w sprawie ustanowienia drugiego etapu wspólnotowego programu działania w dziedzinie kształcenia zawodowego - LEONARDO DA VINCI; oraz propozycji decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia wspólnotowego programu działania - MŁODZIEŻ ⁽³⁾ (CdR 226/1998 fin);

uwzględniając własną opinię odnoszącą się do komunikatu Komisji dotyczącego dalszych działań podjętych w związku z białą księgą w sprawie nowego rozmachu dla europejskiej młodzieży; proponowanych wspólnych celów w odniesieniu do uczestnictwa i informowania młodzieży, w odpowiedzi na uchwałę Rady z dn. 27 czerwca 2002 r. dotyczącą ram europejskiej współpracy w sprawach młodzieży ⁽⁴⁾ (CdR 309/2003 fin);

uwzględniając własną opinię dotyczącą białej księgi Komisji Europejskiej w sprawie nowego rozmachu dla europejskiej młodzieży ⁽⁵⁾ (CdR 389/2001 fin);

uwzględniając własną opinię w sprawie propozycji decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitych ram na rzecz przejrzystości kwalifikacji i kompetencji (*Europass*) ⁽⁶⁾ (CdR 307/2003 fin);

uwzględniając własną opinię ogólną dotyczącą dalszych działań podjętych w związku z białą księgą w sprawie nowego rozmachu dla europejskiej młodzieży - wspólnych celów proponowanych w odniesieniu do działań w zakresie wolontariatu młodzieży oraz wspólnych celów proponowanych na rzecz lepszego zrozumienia i poznania młodzieży ⁽⁷⁾ (CdR 192/2004 fin);

⁽¹⁾ Dz.U. C 42 z 10.2.1997, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 244 z 11.8.1997, str. 47 (COM(96) 610 final - 96/0318 (COD)).

⁽³⁾ Dz.U. C 51 z 22.2.1999, str. 77 (COM(98) 329 final, COM(98) 330 final i COM(98) 331 final).

⁽⁴⁾ Dz.U. C 22 z 24.1.2001, str. 7 (COM(2003) 184 final).

⁽⁵⁾ Dz.U. C 373 z 2.12. 1998, str. 20 (COM(2001) 681 final).

⁽⁶⁾ (COM(2003) 796 final).

⁽⁷⁾ (COM(2004) 336 final i COM(2004) 337 final).

uwzględniając decyzję nr 1031/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 13 kwietnia 2000 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowego programu działania „Młodzież”⁽⁸⁾;

uwzględniając decyzję nr 790/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowego programu działania na rzecz wspierania instytucji działających w sprawach młodzieży na szczeblu europejskim⁽⁹⁾;

uwzględniając uchwałę Rady i przedstawicieli rządów Państw Członkowskich, zebranych na posiedzeniu Rady dn. 27 czerwca 2002 r., dotyczącą ram europejskiej współpracy w sprawach młodzieży⁽¹⁰⁾;

uwzględniając komunikat Komisji dla Rady dotyczący dalszych działań podjętych w związku białą księgą w sprawie nowego rozmachu dla europejskiej młodzieży; proponowanych wspólnych celów w odniesieniu do uczestnictwa i informowania młodzieży, w odpowiedzi na uchwałę Rady z dn. 27 czerwca 2002 r. dotyczącą ram europejskiej współpracy w sprawach młodzieży (COM(2003) 184 final);

uwzględniając uchwałę Rady z dn. 25 listopada 2003 r. w sprawie wspólnych celów w zakresie uczestnictwa i informowania młodzieży⁽¹¹⁾;

uwzględniając uchwały Rady i ministrów właściwych w sprawach młodzieży, zebranych na posiedzeniu Rady w sprawie uczestnictwa młodzieży⁽¹²⁾, nieformalnego wymiaru edukacyjnego sportu w programach młodzieżowych Wspólnoty Europejskiej⁽¹³⁾, integracji społecznej młodzieży⁽¹⁴⁾ oraz wspierania inicjatywy, przedsiębiorczości i kreatywności młodzieży⁽¹⁵⁾;

uwzględniając komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie europejskiego wolontariatu dla młodzieży (COM(96) 610 final - 96/0318 (COD));

uwzględniając zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 10 lipca 2001 r. w sprawie mobilności studentów, osób odbywających kształcenie, wolontariuszy, nauczycieli i szkoleniowców na obszarze Wspólnoty⁽¹⁶⁾;

uwzględniając sprawozdanie Komisji w sprawie okresowej oceny programu „Młodzież” przewidzianego na lata 2000-2006 (obejmującej lata 2000-2003) (COM(2004) 158 final);

uwzględniając białą księgę w sprawie sprawowania rządów w Europie (*European goverance*) (COM(2001) 428 final);

uwzględniając art. 13 i 149 Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

uwzględniając projekt własnej opinii CdR 270/2004 Rev.1 przyjęty dn. 22 września 2004 r. przez Komisję ds. Kultury i Edukacji (sprawozdawcą był **Alvaro Ancisi**, członek rady miejskiej Rawenny (IT-EPP));

na 57 sesji plenarnej w dniach 17-18 listopada 2004 r. (posiedzenie z dn. 17 listopada), Komitet przyjął niniejszą opinię:

⁽⁸⁾ Dz. U. L 117 z 18.5.2000, str. 1.

⁽⁹⁾ Dz. U. L 138 z 30.4.04, str. 24.

⁽¹⁰⁾ Dz. U. C 168 z 13.7.2002, str. 2.

⁽¹¹⁾ Dz. U. C 295 z 5.12.2003, str. 6.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 42 z 17.2.1999, str. 1.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 8 z 12.1.2000, str. 5.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 374 z 28.12.2000, str. 5.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 196 z 12.7.2001, str. 2.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 613 z ....2001.

1. Stanowisko Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

1.1. **uważa**, że promowanie obywatelstwa europejskiego i integracji młodzieży ze społeczeństwem należą do najważniejszych priorytetów politycznych Komitetu; że to właśnie na szczeblu lokalnym i regionalnym młodzież w praktyce realizuje aktywne obywatelstwo; oraz że rozpatrywany tutaj wniosek powiązany jest z priorytetami Komisji EDUC (pkt 1.2 programu prac komisji EDUC na rok 2004);

1.2. **zatem zdaje sobie sprawę**, że aktywna postawa obywatelska młodzieży w społeczeństwie, ich poczucie przynależności do Europy oraz rosnące poczucie solidarności i wzajemnego zrozumienia mają kluczowe znaczenie dla społecznej spójności Unii i dla pokoju;

1.3. **popiera** pięć dziedzin działania określonych przez Komisję, w szczególności akcje „Młodzież dla Europy” i „Europejski Wolontariat”, jako że mogą one wpływać na krajowe polityki w sprawach młodzieży i pomnażać ich rezultaty;

1.4. **przyjmuje z zadowoleniem** szczególnie program działania „Młodzież dla świata”, który zwiększa możliwości w zakresie wymiany i pracy na rzecz wolontariatu w krajach sąsiadujących rozszerzonej Unii; odnosi się także z zadowoleniem do akcji nr 4 i 5, które określają systemy wspierania rozwoju współpracy pomiędzy animatorami społeczno-oświatowymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, administracją i decydentami zajmującymi się sprawami młodzieży;

1.5. **zgadza się** z decyzją o uwzględnieniu zmian demograficznych, gospodarczych i społeczno-kulturowych, a w konsekwencji poszerzeniu grupy adresatów programu poprzez zaliczenie do niej osób w przedziale wiekowym 13-30 lat zamiast 15-25 lat;

1.6. **przyjmuje z zadowoleniem** przyjęcie otwartej metody koordynacji oraz zasady, że polityki wspólnotowe dotyczące młodzieży powinny uzupełniać polityki krajowe, **pod warunkiem**, że metoda ta gwarantuje pełne zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych, uwzględnia ich kluczową rolę dla pomyślanej realizacji programu oraz zakłada poszanowanie zasad pomocniczości, bliskości i proporcjonalności;

1.7. **zgadza się**, że państwa uczestniczące w programie powinny przyjąć odpowiednie środki, aby usunąć przeszkody dla mobilności i tym samym umożliwić uczestnikom wykorzystanie go w pełni. Należy także przyjąć odpowiednie akty prawne na szczeblu krajowym i europejskim celem zapewnienia, że uznawane będzie doświadczenie zawodowe zdobyte podczas wolontariatu oraz odbyte nieformalne i nieoficjalne kształcenie młodzieży uczestniczącej w programie. Pomocne mogłoby się tu okazać zintegrowanie programu „Młodzież” z innymi wspólnotowymi programami działania.

1.8. **podkreśla**, że podczas realizacji programu należy uwzględniać specyficzne uwarunkowania charakteryzujące poszczególne kraje. Należy przewidzieć możliwość przyznania samorządom lokalnym środków na działalność, która w oczywisty sposób podlega ich kompetencji. Realizowane już programy lokalne powinny również kwalifikować się do przydziału środków pomocowych, pod warunkiem że zostaną one uznane za celowe.

1.9. **przyjmuje do wiadomości fakt**, że we wprowadzeniu oraz w aneksach do wniosku dotyczącego decyzji przewidziane jest finansowanie partnerstw z samorządami lokalnymi i regionalnymi celem opracowania w kontekście długofalowym projektów umożliwiających łączenie różnych środków w ramach programu, przy czym finansowanie powinno odnosić się zarówno do projektów jak i działań koordynacyjnych; poza tym odnotowuje, że w ramach akcji odnoszącej się do animatorów społeczno-oświatowych i systemów wsparcia, również przewidziane jest partnerstwo samorządów lokalnych i regionalnych. **Jednakże zwraca uwagę na fakt**, że cele te nie są jasno ujęte w tekście samej decyzji.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

KOMITET REGIONÓW

a) uważa, że istotne jest **opracowanie nowych instrumentów w celu uproszczenia i uelastyczenia programu**, zapewnienia przejrzystości procedur oraz łatwego dostępu do informacji uczestnikom programu, na przykład poprzez stworzenie możliwości większej decentralizacji struktury;

b) jest zdania, że warunkiem powodzenia programu jest pełniejsze wykorzystanie potencjału **samorządu terytorialnego**, umożliwiając pełne zaangażowanie obywatelskie młodzieży, jej uczestnictwo w życiu politycznym i codziennym społeczeństwa, w działaniach na rzecz wolontariatu i budowania poczucia solidarności;

c) podkreśla, że to poziom regionalny i lokalny są najbardziej odpowiednie do rozpowszechniania informacji o programie, w tym wśród grup młodzieży będących w niekorzystnej sytuacji. Poziom regionalny i lokalny to także idealne środowisko dla rodzenia się nowych inicjatyw, wspierania rozwoju organizacji pozarządowych zajmujących się młodzieżą oraz zwiększania ich możliwości w zakresie zarządzania projektami europejskimi, jak również testowania i wymiany najlepszych praktyk;

d) sądzi, że należy stale zwracać uwagę na **trzy kluczowe kwestie**, które w jasny sposób wynikają z okresowej oceny programu i są obecnie przedmiotem działań Komisji:

— w wielu europejskich państwach brak jest ustawodawstwa dotyczącego **wolontariatu**, które chroniłoby prawa wolontariuszy i uznawało specyficzny charakter ich pracy;

- problemy, które napotykają uczestnicy programu w zakresie mobilności oraz ochrony prawnej, społecznej i zdrowotnej, zwłaszcza w krajach partnerskich;
  - brakuje odpowiednich instrumentów na szczeblu krajowym i europejskim, które umożliwiłyby uznawanie **nieformalnego i nieoficjalnego kształcenia** odbywanego przez młodzież uczestniczącą w działaniach prowadzonych w ramach programu;
- e) podkreśla potrzebę wspierania organizacji pozarządowych działających na szczeblu europejskim oraz Europejskiego Forum Młodzieży, jednakże zaznacza, że równie istotne jest wspieranie **krajowych forów** i połączenie ich w sieć oraz wspieranie tworzenia warunków dla realizowania przez młodzież lokalnych inicjatyw oraz dla małych stowarzyszeń, które na szczeblu lokalnym promują projekty europejskie.

Zalecenie 1

Art. 3 ust. 5

Tekst wniosku Komisji	Poprawka KR
W ramach ogólnego celu „wspierania współpracy europejskiej w zakresie polityki ds. młodzieży”	W ramach ogólnego celu „wspierania współpracy europejskiej w zakresie polityki ds. młodzieży”, <u>w szczególności na poziomie regionalnym i lokalnym</u>

Uzasadnienie

Poprawka znajduje uzasadnienie w tym, że to na szczeblu lokalnej społeczności mogą kształtować się dobre praktyki w zakresie wspierania aktywnego obywatelstwa młodzieży, mające przekonać ich do udziału w życiu społeczności, w mechanizmach demokracji przedstawicielskiej oraz w formach nauczania takiego uczestnictwa.

Zalecenie 2

Art. 8 ust. 2

Tekst wniosku Komisji	Poprawka KR
Komisja i kraje uczestniczące w programie podejmują odpowiednie środki w celu rozwinięcia struktur na płaszczyźnie europejskiej, krajowej oraz, w danym przypadku, regionalnej lub lokalnej, aby zrealizować cele programu, jak również nadać odpowiednią rangę działaniom programu.	Komisja i kraje uczestniczące w programie podejmują odpowiednie środki w celu rozwinięcia struktur na płaszczyźnie europejskiej, krajowej oraz, ~~w danym przypadku,~~ regionalnej lub lokalnej, aby zrealizować cele programu, jak również nadać odpowiednią rangę działaniom programu.

Uzasadnienie

Aby zrealizować cele programu, należy zagwarantować powszechny dostęp do informacji na temat możliwości, jakie program stwarza zarówno dla młodzieży jak i animatorów społeczno-oświatowych. Ważne jest także wspieranie projektów organizacji pozarządowych na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz rozpowszechnianie informacji o środkach wspierania inicjatyw młodzieżowych.

Zalecenie 3

Art. 8 ust. 3

Tekst wniosku Komisji	Poprawka KR
Komisja i kraje uczestniczące w programie podejmują odpowiednie środki w celu upowszechniania uznawania nieformalnego i nieoficjalnego kształcenia na rzecz młodzieży, szczególnie przez wydawanie zaświadczenia lub certyfikatu na poziomie krajowym lub europejskim, uznającym szczególnie doświadczenie nabyte przez uczestników programu i zatwierdzającym bezpośrednie uczestnictwo młodzieży lub animatorów społeczno-oświatowych w działaniu w ramach programu.	Komisja i kraje uczestniczące w programie podejmują odpowiednie środki w celu upowszechniania uznawania nieformalnego i nieoficjalnego kształcenia na rzecz młodzieży, szczególnie przez wydawanie zaświadczenia lub certyfikatu na poziomie krajowym lub europejskim, uznającym szczególnie doświadczenie nabyte przez uczestników programu i zatwierdzającym bezpośrednie uczestnictwo młodzieży lub animatorów społeczno-oświatowych w działaniu w ramach programu <u>lub w podobnym działaniu, uznawanym na poziomie europejskim. Komplementarność z innymi działaniami określonymi w art. 11 może sprzyjać osiągnięciu tego celu.</u>

Uzasadnienie

Warunkiem uznania nieformalnych i nieoficjalnych kompetencji zdobytych w trakcie wykonywania wolontariatu, działań solidarnościowych i wymiany kulturalnej, jest powiązanie wymienionych rodzajów działalności z innymi dziedzinami działań wspólnotowych, takimi jak edukacja, kształcenie i kultura, o których mowa w art. 11 oraz z politykami i instrumentami krajowymi, o których mowa w art. 12.

Zalecenie 4

Art. 8 ust. 6 lit. b)

Tekst wniosku Komisji	Poprawka KR
	ust. 6 lit. b) <u>może przewidywać decentralizację przez agencje krajowe niektórych kompetencji na poziom regionalny i lokalny</u>

Uzasadnienie

Decentralizacja niektórych funkcji agencji krajowych na poziom regionalny i lokalny może zapewnić lepszy dostęp i bliskość osobom korzystającym z programów. Może być to szczególnie użyteczne przy udzielaniu małym organizacjom pozarządowym pomocy na etapie informowania, promocji, składania oferty i oceny projektu, jak również uzyskania dostępu przez młodzież mającą mniejsze możliwości.

Zalecenie 5
Art. 12 ust. 1

Tekst wniosku Komisji	Poprawka KR
Kraje uczestniczące w programie mogą otrzymać znak europejski dla akcji krajowych lub regionalnych, podobnych do tych, o których mowa w art. 4.	Kraje uczestniczące w programie mogą otrzymać znak europejski dla akcji krajowych, ~~lub~~ regionalnych <u>lub lokalnych</u> , podobnych do tych, o których mowa w art. 4.

Uzasadnienie

Pierwsze kroki w demokratycznym życiu i wolontariacie młodzież najczęściej stawia na szczeblu lokalnym. Także tutaj rozwijane są formy kształcenia nieformalnego i nieoficjalnego.

Zalecenie 6
Art. 4 ust. 4

Tekst wniosku Komisji	Poprawka KR
<p>4) Animatorzy społeczno-oświatowi i systemy wspierające</p> <p>Ta akcja ma na celu wspieranie aktywnych organizacji na płaszczyźnie europejskiej w dziedzinie młodzieży, a szczególnie funkcjonowania pozarządowych organizacji młodzieżowych, łączenia ich w sieć, wymiany, kształcenia i łączenia w sieć animatorów społeczno-oświatowych, stymulowania innowacyjności i jakości działań, informowania młodzieży oraz wdrażania struktur i działań niezbędnych dla programu, aby osiągnąć zamierzone cele.</p>	<p>4) Animatorzy społeczno-oświatowi i systemy wspierające</p> <p>Ta akcja ma na celu wspieranie aktywnych organizacji na płaszczyźnie europejskiej w dziedzinie młodzieży, a szczególnie funkcjonowania pozarządowych organizacji młodzieżowych, łączenia ich w sieć, wymiany, kształcenia i łączenia w sieć animatorów społeczno-oświatowych, stymulowania innowacyjności i jakości działań, informowania młodzieży oraz wdrażania struktur i działań niezbędnych dla programu, aby osiągnąć zamierzone cele; <u>jak również wspieranie partnerstw z samorządami lokalnymi i regionalnymi.</u></p>

Uzasadnienie

Również w tekście decyzji należy podkreślić wspieranie partnerstw z samorządami lokalnymi i regionalnymi, podobnie jak ma to miejsce we wprowadzeniu i w aneksach dotyczących akcji nr 4.

Bruksela, 17 listopada 2004 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB